

Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa uzruna Tiesnešu konferencē

Godātais Tieslietu padomes priekšsēdētāja kungs!

Godātais tieslietu ministra kungs!

Tiesneši!

Dāmas un kungi!

Man ir patiess prieks šodien būt kopā ar Jums – Latvijas Republikas tiesnešiem. Sirsnīgi pateicos Tieslietu padomes priekšsēdētājam par uzaicinājumu Jūs uzrunāt tiesnešu konferencē.

Mēs esam mūsu valsts svētku nedēļas vidū - starp Lāčplēša dienu un Latvijas Republikas proklamēšanas dienu. Valsts svētki ir iespēja ikdienas darbu steigā atrast laiku pārdomām par mūsu kopīgo valsti, par mūsu sasniegumiem un lietām, kuras nākotnē būtu pilnveidojamas un labojamas. Stājoties Valsts prezidenta amatā, savā uzrunā Saeimai es teicu, ka mana darba prioritāte būs drošība. Ne tikai valsts militārā drošība, bet arī katra Latvijas valsts iedzīvotāja drošība par savu dzīvi un savas ģimenes nākotni Latvijā. Ikviens vēlas justies drošs par sevi un savu ģimeni un pasargāts savā valstī. Latvijas valstij tas ir jānodrošina.

Es redzu būtisku tiesu varas lomu tajā, lai mūsu valsts iedzīvotāji varētu justies droši savā valstī. Mēs nevaram iedomāties savu ikdienas dzīvi bez tiesībām. Tiesības reglamentē teju ikvienu cilvēka dzīves jomu, un cilvēks, saskaroties ar valsti, visbiežāk saskaras ar tiesību normās paredzētām tiesībām, pienākumiem vai aizliegumiem. Taču tiesību normas ir abstraktas, bezpersoniskas un bieži vien cilvēkam tālas un neizprotamas. Starp tiesību normu un konkrēta cilvēka dzīvi tiesiskā valstī atrodas tiesnesis. Tiesnesis piešķir tiesību normām to konkrētību, kas tieši un personiski skar ikvienu. Tiesnesis var radīt pārliecību, ka Latvijā valda viens likums un viena taisnība visiem, un tiesnesis var sagraut cilvēka ticību taisnīgumam. No tiesneša darba, viņa godaprāta un personības ir atkarīgs tas, cik ļoti cilvēki uzticēsies valstij un tās likumiem.

Dāmas un kungi!

Tiesneša darbs un viņa pieņemtie lēmumi nereti ir pakļauti rūpīgai plašsaziņas līdzekļu un sabiedrības uzmanībai. Sabiedrību interesē, kādus lēmumus pieņēmusi tiesu vara un kāpēc pieņemtais lēmums ir tieši tāds. Sabiedrībai tiesas lemtais ir jāskaidro. Atvērtība sarunai ar sabiedrību stiprinās uzticību tiesu varai un mazinās sabiedrības aizdomas par tiesu lemto.

Mani priecē, ka Tieslietu padome ir apzinājusies sarunas ar sabiedrību nepieciešamību un izstrādājusi tiesu sistēmas komunikācijas stratēģiju. Šodien Jums ir paredzēti ziņojumi par tiesu sistēmas komunikācijas stratēģiju. Es ceru, ka šodienas darba augļi Jums palīdzēs to iedzīvināt un veidot sekmīgu sarunu ar sabiedrību. Sabiedrībai vajadzīga tai saprotama un uzticama informācija par notiekošo tiesu sistēmā. Tiesas darbs nebeidzas ar taisnīgi izlemtu lietu un juridiski precīzi sagatavotu tiesas nolēmumu. Tiesas nolēmums, kurš rakstīts tikai juristiem saprotamā valodā, ir vienkārši un pārliecinoši jāizskaidro arī tiem, kuriem nav speciālu juridisko zināšanu. Daudzi pārpratumi vai neuzticēšanās tiesu lemtajam rodas tādēļ, ka tiesa uzskata, ka viss jau ir pateikts tās nolēmumā. Savukārt sabiedrībai ir nepieciešams vēl viens solis - īss un tai saprotams skaidrojums par tiesas lemto.

Esmu ticis ar tieslietu ministru Dzintaru Rasnaču, Augstākās tiesas priekšsēdētāju Ivaru

Bičkoviču un Satversmes tiesas tiesnešiem. Šajās sarunās man ir bijusi iespēja gūt pārliecību, ka tiesu sistēmā notiek būtiskas pārmaiņas. Šīs pārmaiņas ir vērstas uz to, lai efektīvizētu un paātrinātu tiesvedības procesus, un tiesu praksi padarīt vienkāršāku. Tiesu sistēmā ir nepieciešamas pārmaiņas. Tās stiprinās sabiedrības uzticēšanos tiesu varai.

Pārmaiņas tiesu sistēmā nav tikai pašas tiesu varas uzdevums. Visai valsts varai ir jāstrādā un jārūpējas, lai Latvijā būtu stipra un sabiedrības uzticību baudošā tiesu vara, lai Latvijā ikvienam būtu pieejama taisnīga tiesa saprātīgos termiņos, lai ikvienam būtu pārliecība, ka tiesa ir spriesta taisnīgi un pareizi.

Tiesiskās vides kvalitāte un tiesu varas attīstība ir arī mana prioritāte, kurai sekošu līdzīgi regulāri. Esmu izveidojis Tiesiskās vides pilnveides komisiju, kurai lūdzu veikt analīzi un sniegt priekšlikumus par iespējām uzlabot tiesisko vidi.

Ceru, ka mums, visiem kopīgi strādājot, izdosies nostiprināt tiesu varas autoritāti un sekmēt iedzīvotāju uzticību tiesu varai! Novēlu sekmīgu konferenci – un darīsim savu darbu tā, lai varētu lepoties ar tiesu varu Latvijā un lai sabiedrība uzticētos mūsu tiesnešiem!

Paldies!